

Laura Meriluoto vas ym.

Talousarvioaloite määrärahan lisäämisestä Riuttalan talonpoikaimuseon kunnostamiseen (50 000 euroa)

Eduskunnalle

Riuttalan talonpoikaimuseo Kuopion Karttulassa edustaa savolaista talonpoikaiskulttuuria ja on valtakunnallisesti ainutlaatuinen miljöö. Riuttalan talonpoikaiskulttuurin suojelusäätiö on perustettu vuonna 1974, jonka jälkeen se hankki Riuttalan tilasta maa-alueen ja sillä sijaitsevat pihapiirin ja sen ympäristön rakennukset säilytettäväksi jälkipolville pohjoissavolaista talonpoikaiskulttuuria esittävänä muistomerkkinä ja museona. Säätiön tarkoituksena on edistää savolaisen rakennus- ja asumiskulttuurin vaalimista sekä sitä koskevaa keräys-, tallentamis-, tutkimus- ja näyttelytoimintaa sekä turvata talonpoikaiskulttuuria edustavien Riuttalan talon rakennusten ja niiden pihapiirin säilyminen tuleville sukupolville. Riuttalan talonpoikaimuseo tallettaa, tutkii ja suojelee tätä ainutlaatuista kulttuuriperintöä, joka kokonaisuutena on mittaamattoman arvokas jo pelkästään alkuperäisten rakennusten muodossa. Toimintaa valvoo vastuumuseon roolissa Kuopion kulttuurihistoriallinen museo.

Ensimmäinen tieto Riuttalan tilasta löytyy vuodelta 1657 tällöin laaditusta Pietari Brahen lääni-tyskartasta. Museon sydän on alkuperäinen 1800-luvun maalaistalon pihapiiri. Rakennuksia on kaikkiaan 17, ja alkuperäisiä luetteloituja esineitä noin 1 400. Näistä huolehtiminen vaatii paljon työtä sekä rahoitusta, jota säätiö hakee vuosittain eri lähteistä. Tilan vanhin rakennus on vuodelta 1847 peräisin oleva tuulimylly. Riuttalan tila ympäristöineen valittiin edustamaan valokuvin suomalaista maaseutuelämänmuotoa Pariisiin maailmannäyttelyyn, joka pidettiin vuonna 1900. Myös nykyaikana Riuttalan talonpoikaimuseo on saanut tunnustusta. Maatiainen — Det lantliga kulturarvet ry valitsi vuoden 2015 perinnemaisemaksi Riuttalan talonpoikaimuseon ympäristöineen. Itä-Suomen vuoden 2017 paikallismuseoksi valinnan teki Suomen kotiseutuliitto. Suomen Maatalousmuseo Sarka valitsi Riuttalan vuoden 2018 kesäkohteeksi.

Kesällä 2022 Kuopion kulttuurihistoriallinen museo kävi säätiön pyynnöstä tarkastuskäynnillä museolla, ja tarkastuksessa todettiin runsaasti korjausvelkaa ja rakenteellisia huolenaiheita museon eri rakennuksissa. Ensiarvoisen tärkeänä tarkastuksen suorittanut joukko museoalan ammattilaisia piti museon pääkartanon pärekaton ja kosteusvaurioiden korjaamista. Kyseisen rakennuksen katto on päässyt kurjaan kuntoon ja siinä on jo reikiä. Myös pääkartanon viereinen rakennus, pytinki, on jo kosteusvaurioinen ja riihi määrättiin museon henkilökunnan toimesta käyttökieltoon, sillä se ei vaurioiden takia ole enää turvallinen asiakkaille. Rakennuksen romahtamisvaara on ilmeinen. Myös navettarakennuksen katossa on reikiä.

Talousarvioaloite TAA 217/2023 vp

Riuttalan pääkartano on rakennettu vuonna 1852, ja se on perinteinen savolainen hirsistä salvottu parituparakennus. Rakennuksen säilyminen on sekä museon toiminnan kannalta erittäin tärkeää, kuin myös ennen kaikkea kulttuurihistoriallisten syiden takia. Nykytilassa sen säilyminen on kuitenkin uhattuna, eikä säätiö selviä tästä urakasta taloudellisesti yksin. Riuttala on museoviraston suojelukohde, mikä myös asettaa kunnostukselle omat kriteerinsä. Vaativaan urakkaan tarvitaan asiaan perehtynyt ammattilainen, jolla on kokemusta rakennusten konservointirakentamisesta. Pääkartanon välttämättömien korjaustöiden kustannuksiksi on arvioitu noin 50 000 euroa. Rakennusperinnön vaalimiseksi Riuttalan talonpoikaimuseo tarvitsee valtionavustusta suojeltujen kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden rakennusten entistämiseen ja parantamiseen.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta lisää 50 000 euroa momentille 29.80.50 Riuttalan talonpoikaimuseon kunnostamiseen.

Helsingissä 20.10.2023

Laura Meriluoto vas
Krista Mikkonen vihr
Tuula Väätäinen sd
Markku Eestilä kok
Karoliina Partanen kok
Timo Suhonen sd
Hannu Hoskonen kesk
Seppo Eskelinen sd
Hanna Räsänen kesk
Markku Siponen kesk